

Nota voor burgemeester en wethouders

Team
DEV-BLD

Onderwerp

Hoofdlijn Actualisatie Beeldkwaliteitsplan Binnenstad

1- Notagegevens		2- Bestuursorgaan	
Notanummer	2019-002062	<input checked="" type="checkbox"/> B & W	19-11-2019
Datum	05-11-2019	<input checked="" type="checkbox"/> Raad	--
Programma:		<input type="checkbox"/> Burgemeester	--
05 Ruimtelijke ontwikkeling		College van B & W	
Portefeuillehouder Weth. Grijsen		- Burgemeester	- Weth. Grijsen
Weth. Verhaar		- Weth. De Geest	- Weth. Verhaar
		- Weth. Walder	- Weth. Rorink

Besluitenlijst	d.d.	d.d.	d.d.
<input type="checkbox"/> Akkoordstukken	--	<input checked="" type="checkbox"/> Openbaar	19-11-2019
		<input type="checkbox"/> Besloten	--

Routing	d.d.	par.	
Programmamanager	15-11-2019	<input type="checkbox"/> adj.secr.	--
Wethouder	12-11-2019	<input checked="" type="checkbox"/> gem.secr.	13-11-2019
Wethouder	13-11-2019	BIS Openbaar	
		Status	Definitief2019-11-20

Bijlagen

Reflectie interviews

Hoofdlijn bijstelling Beeldkwaliteitsplan

B & W d.d.: 19-11-2019

Besloten wordt:

- 1 De "Hoofdlijn bijstelling Beeldkwaliteitsplan Binnenstad" vast te stellen als basis voor de actualisatie van het Beeldkwaliteitsplan Binnenstad;
- 2 de raadsmededeling vast te stellen;
- 3 de stukken aan te bieden aan de raad;
- 4 de nota en het besluit openbaar te maken.

Financiële aspecten:

Financiële gevolgen voor de gemeente?	Nee
Begrotingswijziging	Nee

Voorstel openbaarmaking conform Wet Openbaarheid Bestuur (Wob)

- De nota en het besluit openbaar te maken
- De nota en het besluit openbaar te maken vergezeld van bijgaand persbericht
- De nota en het besluit openbaar te maken nadat
- De nota en het besluit openbaar te maken, behalve...
- Het besluit openbaar te maken, maar niet de nota, gelet op artikel:
- De nota en het besluit niet openbaar te maken, gelet op artikel:

Kennisgeving/ Bekendmaking Awb

Kennisgeving (publicatie) conform Awb	Nee
---------------------------------------	-----

ADVIESRADEN:

Moet een van de adviesraden gehoord worden of op de hoogte gesteld?

Nee

Toelichting

Inleiding

Het huidige Beeldkwaliteitsplan Binnenstad is, 20 jaar na vaststelling, aan actualisatie toe. Het moet afgestemd worden met meer recente beleidskaders. Ook bestaan er diverse hiaten. Het Beeldkwaliteitsplan kan beter rekening houden met ontwikkelingen in de bouwwereld en beter anticiperen op nieuwe maatschappelijke opgaven, zoals op het gebied van klimaat en energie.

Het Beeldkwaliteitsplan Binnenstad is gericht op het beschermd stads en dorpsgezicht zoals dat in 1988 door het Rijk is vastgesteld. Het vormt hiermee een:

- plankader voor ontwerpers en beheerders van gebouwen en de openbare ruimte in het beschermd stadsgezicht;
- (formeel) toetsingskader voor de Planadviesraad bij de (welstands)beoordeling van ruimtelijke veranderingen in het beschermd stadsgezicht. Dit betreft zowel gebouwen als de openbare ruimte.

In deze hoedanigheid heeft het BKP in de afgelopen 20 jaar in hoge mate bijgedragen aan het behoud en de verbetering van de ruimtelijke kwaliteit in het beschermd stadsgezicht

Beoogd resultaat

De hoofdlijn voor de bijstelling geeft de benodigde richting voor de actualisatie. Op basis hiervan wordt het huidige beeldkwaliteitsplan geactualiseerd en uiteindelijk ter vaststelling aan de gemeenteraad aangeboden. Dat geactualiseerde beleidskader borgt de beeldkwaliteit van het beschermd stadsgezicht.

Kader

Het huidige kader wordt gevormd door de aanwijzing als beschermd stads- en dorpsgezicht. Deze bescherming valt onder het zogenoemde overgangsrecht in de Erfgoedwet. In de toekomst is de regelgeving rond beschermd stads- en dorpsgezichten opgenomen in de Omgevingswet. Tot die tijd blijft deze geregeld in de Erfgoedwet.

Het Beeldkwaliteitsplan is een toetsingskader voor de planadviesraad bij ruimtelijke ontwikkelingen in het beschermd stads- en dorpsgezicht.

Diverse beleidsstukken van de gemeente Deventer verwijzen naar het Beeldkwaliteitsplan Binnenstad als het gaat om de beoogde ruimtelijke kwaliteit in het beschermd stads- en dorpsgezicht.

Argumenten voor en tegen

Voor:

- Het beeldkwaliteitsplan is gedateerd en niet in lijn c.q. afgestemd op beleidsdocumenten die meer recent zijn vastgesteld. Bijvoorbeeld op het gebied van terrassen, monumenten, verlichting, reclame maar ook de inrichting van de openbare ruimte;
- Het huidige BKP anticipeert niet of nauwelijks op nieuwe maatschappelijke opgaven in de binnenstad, zoals het omgaan met duurzaamheid en klimaatadaptatie. Maar ook met het mogelijk maken van tijdelijke initiatieven, de toenemende aandacht voor de binnenstad als woonmilieu en het teruglopende winkelbestand dient beter rekening gehouden te worden. Ook wordt er meer dan in het verleden ruimte geboden aan initiatieven van derden (BIZ, ondernemers, bewoners, etc.) om tot nieuwe ontwikkelingen in de binnenstad te komen;
- Voor diverse onderwerpen ontbreekt het aan richting voor de beoogde ruimtelijke kwaliteit zowel voor ontwerpers als bij toetsing (denk aan daken, installaties, groen, water en materiaalgebruik).

Tegen:

- Het Beeldkwaliteitsplan niet actualiseren. Kanttekening van het nu niet actualiseren is dat de omissies

blijven bestaan en het nastreven van de gewenste ruimtelijke kwaliteit in de Binnenstad bemoeilijkt wordt.

Extern draagvlak (partners)

Om duidelijk te krijgen wat de actualisatie moet inhouden is eerst een interviewronde gehouden langs gebruikers van het beeldkwaliteitsplan. Interviews zijn gehouden met: Planadviesraad, Stichting Deventer Binnenstadmanagement, Bestuur Vereniging van Commercieel Onroerend goed binnenstad Deventer, adviesraad Monumenten, Stichting Oud Deventer, Bond Heemschut, hulpdiensten (brandweer), twee externe architecten, en betrokkenen vanuit gemeente Deventer vanuit economie, beheer leefomgeving, erfgoed en cultuurhistorie.

Op basis van de interviews is de hoofdlijn van de actualisatie besproken met de geïnterviewden.

Financiële consequenties

Voor de actualisatie van het beeldkwaliteitsplan zal vanwege de beschikbare capaciteit in de gemeentelijke organisatie, een beroep worden gedaan op een ter zake kundig bureau. De inzet heeft betrekking op de beleidsteksten (deel visie en deel handboek), beelden en illustraties en de opmaak. De kosten kunnen binnen de lopende begroting worden opgevangen.

Aanpak/uitvoering

De beoogde planning is:

- December 2019 - Selectie ter zake kundig bureau;
- Januari 2020 – Mei 2020 Actualisatie Beeldkwaliteitsplan;
- Juni 2020 - Collegebesluit waarin het geactualiseerde beeldkwaliteitsplan wordt vrijgegeven voor inspraak;
- September 2020 - Ter vaststelling aanbieden aan gemeenteraad.

RAADSMEDEDELING

Onderwerp	Hoofdlijn Actualisatie Beeldkwaliteitsplan Binnenstad		
Mededelingennr	2019-002062	Portef.houder	Weth. Grijsen
Team	DEV-BLD	BenW-besluit d.d.:	19 november 2019

1. Inleiding: waarom deze mededeling

Het actualiseren van het Beeldkwaliteitsplan Binnenstad is opgenomen in de planning voor college en raad. Met deze raadsmededeling informeren we u over de hoofdlijn van de actualisatie.

In de aanpak van de actualisatie zijn als eerste diverse interviews gehouden met interne en externe gebruikers van het Beeldkwaliteitsplan. Dit betreffen de Planadviesraad, de Stichting Deventer Binnenstadmanagement, het Bestuur Vereniging van Commercieel Onroerend goed binnenstad Deventer, de Stichting Oud Deventer, de Bond Heemschut, de Brandweer, Externe architecten en betrokkenen vanuit de gemeente Deventer vanuit economie, beheer leefomgeving, erfgoed en cultuurhistorie. Het verslag van deze interviews treft u als bijlage.

Op basis van deze interviews is de hoofdlijn opgesteld voor de wijze waarop het Beeldkwaliteitsplan geactualiseerd wordt. Deze hoofdlijn treft u ook als bijlage. Het college is voornemens het Beeldkwaliteitsplan volgens deze hoofdlijn te actualiseren.

2. Kader

- Het huidige kader van het Beeldkwaliteitsplan wordt gevormd door de aanwijzing als beschermd stads- en dorpsgezicht. Deze bescherming valt onder het zogenoemde overgangsrecht in de Erfgoedwet. In de toekomst is de regelgeving rond beschermde stads- en dorpsgezichten opgenomen in de Omgevingswet. Tot die tijd blijft deze geregeld in de Erfgoedwet.
- Het Beeldkwaliteitsplan is een toetsingskader voor de planadviesraad bij ruimtelijke ontwikkelingen in het beschermd stads- en dorpsgezicht.
- Diverse beleidsstukken van de gemeente Deventer verwijzen naar het Beeldkwaliteitsplan Binnenstad als het gaat om de beoogde ruimtelijke kwaliteit in het beschermd stads- en dorpsgezicht.

3. Kern van de boodschap

Het actualiseren van het Beeldkwaliteitsplan Binnenstad geschiedt aan de hand van de bijgevoegde hoofdlijn voor bijstelling.

De planning is om in september 2020 het geactualiseerde Beeldkwaliteitsplan ter vaststelling aan te bieden aan de gemeenteraad.

4. Nadere toelichting

Samenvattend betreft de hoofdlijn voor de bijstelling:

- Het duidelijker onderscheiden van het visie deel (eerste deel) en twee uitwerkingen voor de 'Openbare Ruimte' en 'Gebouwen'. In deze uitwerkingen staan de concrete uitgangspunten en handreikingen voor de na te streven beeldkwaliteit;
- Het opnemen van het beleid dat na het huidige Beeldkwaliteitsplan is vastgesteld. Het Beeldkwaliteitsplan beperkt zich hierbij tot het beleid dat relevant is voor de beeldkwaliteit van de binnenstad en waar het Beeldkwaliteitsplan het kader voor is. Indien beleid of regelgeving elders is ondergebracht, wordt daarnaar verwezen, bijvoorbeeld in het bestemmingsplan, de APV of in sectorale nota's. Deze afstemming is bijvoorbeeld aan de orde bij terrassen, reclame en straatmeubilair.

- Het toevoegen van uitgangspunten voor diverse onderwerpen, zoals voor klimaat (groen, water, verharding), energie (zonnepanelen, installaties), natuur, tijdelijke activiteiten/inrichting, kunststof materialen, bewegwijzering, digitale informatiesystemen.
- Het uitbreiden van de huidige gebiedsindeling in het Beeldkwaliteitsplan om meer specifiek op de gewenste kwaliteit en sferen in te gaan. Dit betekent dat naast de 19^{de} eeuwse schil en het landschap van IJssel en Worp, als gebieden wordt gehanteerd: de bijzondere pleinen (Brink, Grote Kerkhof en Boreel), het centrumgebied (aanloopstraten, kernwinkelgebied en dwaalmilieu), binnenstedelijke woongebieden (Bergkwartier). De Keizerstraat wordt als verbijzondering in de 19^{de} eeuwse schil opgenomen. Deze indeling wordt gebruikt in het visiedeel en in de uitwerkingen (voor zover dat nodig is in de uitwerkingen);
- Het nadrukkelijker opnemen van de Openbare Ruimte in het Beeldkwaliteitsplan. Dit betekent aanvulling met de Herinrichtingsvisie (Bakker + Bleeker) en beleid dat naderhand is vastgesteld. Uitgangspunten voor de Openbare Ruimte zijn gekoppeld aan de onderscheiden deelgebieden / sferen;
- De doelgroep zijn professionals en overige betrokkenen bij ruimtelijke ontwikkelingen in de binnenstad. Teksten zijn zo beknopt als mogelijk geformuleerd, er wordt veel gebruik gemaakt van beelden en illustraties, er worden zo veel mogelijk positieve formuleringen gebruikt. Rekening wordt gehouden met een digitale opmaak;
- Zo veel mogelijk rekening houden met de implementatie van de Omgevingswet (afstemming beleid, opmaak). Daadwerkelijke integratie van beleidskaders geschiedt bij invoering van het gemeentelijk Omgevingsplan.

De beoogde planning is:

- December 2019 - Selectie ter zake kundig bureau;
- Januari 2020 – Mei 2020 Actualisatie Beeldkwaliteitsplan;
- Juni 2020 - Collegebesluit waarin het geactualiseerde beeldkwaliteitsplan wordt vrijgegeven voor inspraak;
- September 2020 - Ter vaststelling aanbieden aan gemeenteraad.

Reflectie interviews¹

Het Beeldkwaliteitsplan 'Kwaliteit voor ogen' is bij vrijwel alle geïnterviewden bekend als een relevante beleidsnota met betrekking tot de ruimtelijke kwaliteit in de binnenstad. Allen zijn er van overtuigd dat in de afgelopen 20 jaar het BKP in hoge mate heeft bijgedragen aan het verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit in de binnenstad. Verschillende geïnterviewden geven daarbij aan dat het succes van het BKP onlosmakelijk verbonden is met de beschikbare capaciteit van de gemeentelijke organisatie om een stevige inbreng vanuit erfgoed en ruimtelijke kwaliteit (onder andere op basis van het BKP) te kunnen leveren in planprocessen en bij handhaving. Opvallend is wel dat, vrijwel alle externe geïnterviewden het BKP nooit in zijn geheel hebben gelezen. Men kent de strekking van het BKP, maar kent het niet op de letter (gebruik als 'naslagwerk').



Kwaliteitsimpuls gevelwand Engestraat (mede) op basis van het BKP

Vrijwel alle geïnterviewden vinden dat een groot deel van de inhoud van het BKP nog steeds van toepassing is en in het bijzonder de in hoofdstuk 1 beschreven visie op de beeldkwaliteit van de binnenstad. De binnenstad is echter continu in ontwikkeling. Het gebruik door en de betrokkenheid (belangen) van burgers, bewoners, ondernemers en bezoekers bij de binnenstad is in 2019 heel anders dan 20 jaar geleden. Zo is bijvoorbeeld de afgelopen jaren de focus in de binnenstad veel meer komen te liggen op beleving en sfeer, het gebruik van de openbare ruimte, de binnenstad als woonmilieu, klimaatbestendigheid en toegankelijkheid. Kortom het Beeldkwaliteitsplan is gedateerd. De onderwerpen en/of geformuleerde uitgangspunten/criteria in het BKP sluiten niet meer goed aan bij de hedendaagse situatie of zijn achterhaald. Hiaten hebben betrekking op:

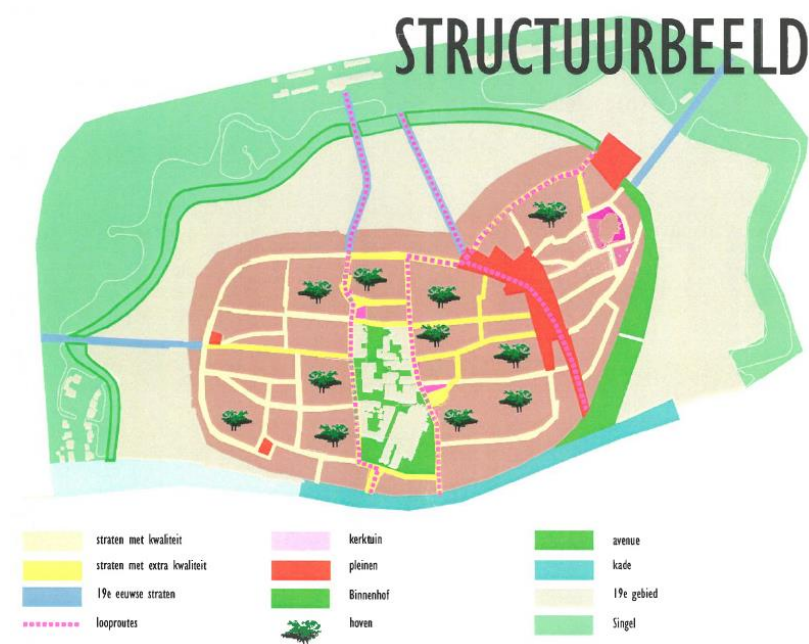
- Samenhang ander beleid: in het BKP opgenomen spelregels met betrekking tot de beeldkwaliteit stroken niet met meer recent vastgelegde regels in andere

¹ Gesproken is met: Planadviesraad, Stichting Deventer Binnenstadmanagement, Bestuur Vereniging van Commercieel Onroerend goed binnenstad Deventer, Stichting Oud Deventer, Bond Heemschut, hulpdiensten (brandweer), twee externe architecten, betrokkenen vanuit gemeente Deventer vanuit economie, beheer leefomgeving, erfgoed en cultuurhistorie.

beleidsstukken, zoals het reclame- en uitstallingsbeleid (APV) en het terrassenbeleid (APV);

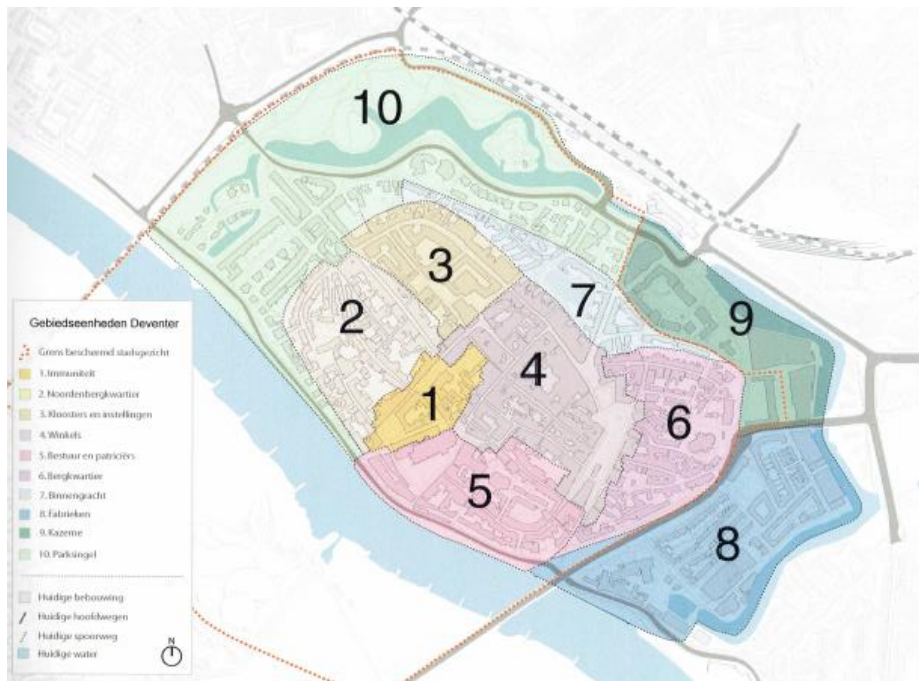
- Nieuwe elementen en materialen: het ontbreken van spelregels voor het gebruik van nieuwe inrichtingselementen of bouwmaterialen, zoals de toepassing van water in de openbare ruimte, het gebruik van kunststofkozijnen in gebouwen, digitale bewegwijzering, ledverlichting, zonnepanelen en andere installaties op daken, etc. En omgekeerd worden er inrichtingselementen beschreven die niet meer van toepassing zijn, zoals telefooncellen;
- Nieuwe opgaven: het ontbreken van spelregels vanuit beeldkwaliteit waaraan oplossingen voor nieuwe maatschappelijke vraagstukken in het beschermde gezicht moeten voldoen, zoals vergroening van de openbare ruimte in het kader van klimaatadaptatie en het aanbrengen van zonnepanelen in het kader van de energietransitie.

In hoofdstuk 2 over de openbare ruimte worden spelregels met betrekking tot de inrichting van de openbare ruimte (bestrating, verlichting, etc.) en de samenhang met Hoofdstuk 5 Handboek Straatmeubilair gemist. Hoofdstuk 5 wordt bovendien door verschillende geïnterviewden als een vreemde eend in de bijt gezien, omdat er veel functionele inrichtingseisen worden benoemd. Deze lijken eerder thuis te horen in het gemeentelijke Programma van Eisen voor de inrichting van de openbare ruimte. Daarnaast blijkt dat in de afgelopen 20 jaar medewerkers van de gemeente bij de inrichting van de openbare ruimte naast het BKP vooral gebruik te hebben gemaakt van de Herinrichtingsvisie openbare ruimte Deventer (Bureau B+B; april 1999) en de bijbehorende huisstijl voor het kernwinkelgebied (zie hieronder).



Uit: Concept herinrichtingsvisie openbare ruimte Deventer (Bureau B+B; april 1999)

Het BKP gaat uit van een indeling van de binnenstad in drie ruimtelijke eenheden: de middeleeuwse kern, de 19^e eeuwse schil en de groengebieden: Rijstenborgherpark en Worpplantsoen. Daarnaast worden in het deel Handboek voor straatmeubilair een zevental sfeergebieden in de middeleeuwse kern onderscheiden. Per sfeergebied kan het pakket van inrichtingselementen, dat in de middeleeuwse kern wordt voorgestaan, worden herschikt om aan te sluiten bij de specifieke functie van het sfeergebied. Dit is echter niet in het BKP uitgewerkt. Door veel van de geïnterviewden wordt een onderverdeling in deelgebieden c.q. sfeergebieden met bijbehorende ‘spelregels’ voor met name de inrichting van de openbare ruimte gemist. De aanleiding voor deze roep om deelgebieden verschilt nogal: het sterker herkenbaar laten zijn van verschillen in historische ontwikkeling van delen van de binnenstad (overeenkomstig Deventer-Binnenstad; onderzoek en beleidsadvies cultuurhistorie, SteenhuisMeurs; 2012, zie hieronder) dan wel het benadrukken van verschillen in sfeer en gebruik (beleving openbare ruimte).



Uit: Deventer-binnenstad, onderzoek en beleidsadvies cultuurhistorie (SteenhuisMeurs januari 2012)

Het BKP is in de huidige situatie alleen van toepassing op het door het Rijk aangewezen beschermd stadsgezicht Deventer. Buiten het beschermd stadsgezicht geldt de Welstandsnota en zijn meer algemene regels van toepassing zijn (bijvoorbeeld bij vergunningsvrij bouwen). Volgens geïnterviewden heeft dit in het verleden er niet toe geleid, dat de beeldkwaliteit c.q. ruimtelijke kwaliteit bij ruimtelijke ontwikkelingen binnen de singels maar buiten het beschermd stadsgezicht (o.a. Raambuurt) onvoldoende aandacht kreeg. Er is daarmee geen inhoudelijke aanleiding om ook andere delen van de (binnen)stad onder het BKP te brengen. Bovendien vinden velen de bestaande koppeling tussen het door het rijk aangewezen beschermde stadsgezicht en het ‘werkingsgebied’ van

het beeldkwaliteitsplan duidelijk en helder. Wel is de vraag op tafel gekomen of in de toekomst het beschermd stadsgezicht met een eigen BKP de status aparte moet behouden dan wel integraal onderdeel van de Welstandsnota moet worden. Dit hangt ook samen met de ordening van beleid en regelgeving onder de Omgevingswet.

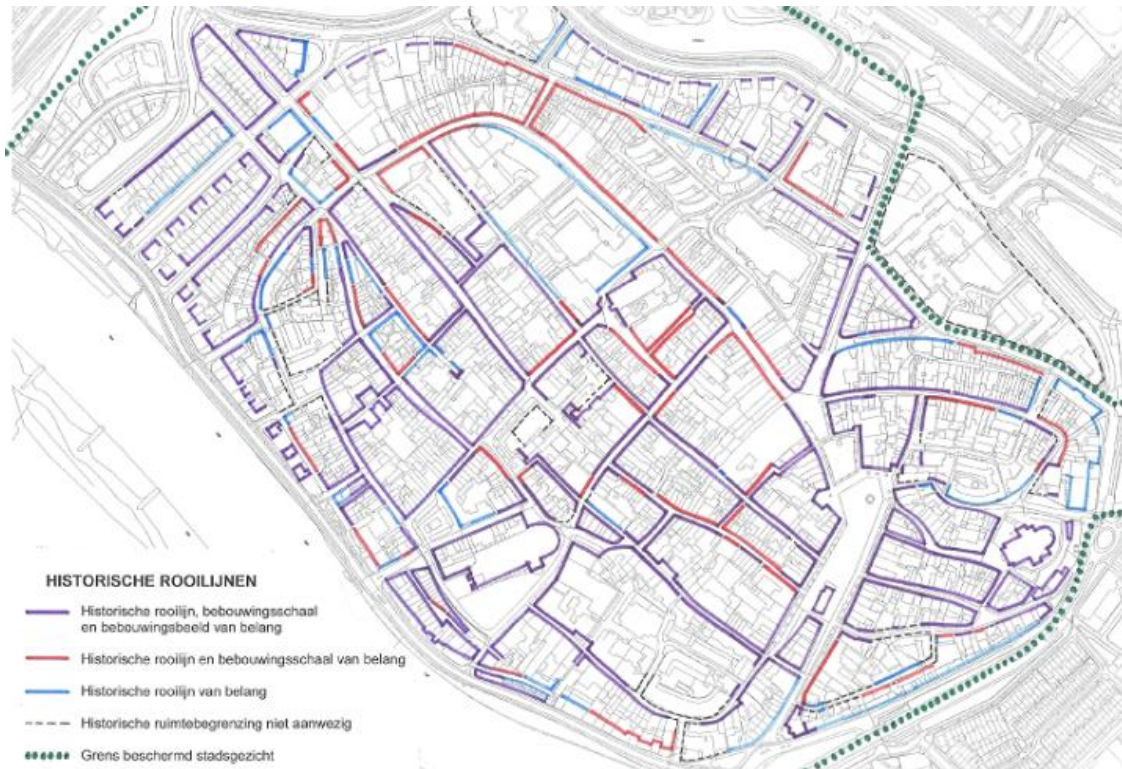
Uit de interviews komt duidelijk naar voren dat het BKP verschillende groepen van gebruikers kent, die ieder vanuit hun eigen invalshoek verschillende eisen aan de inhoud en opzet van het BKP stellen.

- Voor architecten en ontwerpers van de openbare ruimte is het BKP een op hoofdlijnen richting gevend kader voor ruimtelijke kwaliteit. Voor hen is van belang dat het BKP enerzijds richting geeft aan de gewenste kwaliteit, maar anderzijds ook ruimte biedt voor interpretatie. Op basis van het BKP moet het gesprek over de gewenste kwaliteit in de binnenstad gevoerd kunnen worden met vakgenoten, PAR en opdrachtgevers;
- Voor vastgoedeigenaren, ondernemers, etc. is het BKP vooral een handboek met richtlijnen. Zij willen met name duidelijkheid over wat vanuit beeldkwaliteit wel/niet mag op een bepaalde locatie in het beschermde gezicht.
- Voor de PAR-leden is het BKP een toetsingskader. Voor hen is van belang dat ze op basis van het BKP een afweging kunnen maken of een inrichtingsplan, bouwplan of restauratieplan de beeldkwaliteit van het beschermd stadsgezicht behoudt, versterkt of vernieuwd. Enerzijds moet het ruimte bieden om het gesprek met architecten c.q. ontwerpers te kunnen voeren anderzijds moet het ook voldoende houvast bieden om een duidelijke streep te kunnen zetten van wat wel en wat niet kan.
- Voor medewerkers van de gemeente is het BKP een informatiebron voor de gemeentelijke inbreng vanuit erfgoed en ruimtelijke kwaliteit bij (integrale) planprocessen en handhaving. Afhankelijk van de omvang van de gewenste ruimtelijke ontwikkeling en de fase van het planproces is er in meer of mindere mate behoefte aan visie (uitgangspunten) dan wel concrete richtlijnen.

Kortom van het BKP wordt gebruik gemaakt door verschillende doelgroepen, op verschillende manieren en in verschillende stadia van planontwikkeling (kaderstelling, ontwerpfase, vergunningsaanvraag). Er is derhalve behoefte aan een BKP met zowel een heldere duiding waar het bij de beeldkwaliteit van het beschermd stadsgezicht op hoofdlijnen omgaat (visie) als concrete richtlijnen met wat er wel en niet vanuit beeldkwaliteit mogelijk is.

Enkele geïnterviewden vinden het BKP te beperkend, omdat het BKP het zoeken naar vernieuwende en creatieve oplossingen in de weg zou staan. Het BKP zou veel meer een inspiratiebron voor ontwerpers moeten zijn.

Veel van de geïnterviewden hebben een beeld op het netvlies staan dat het BKP het primaire beleidsdocument is met betrekking tot ruimtelijk kwaliteit in het beschermd stadsgezicht. Het BKP is echter onderdeel van een veel breder beleid met betrekking tot ruimtelijke kwaliteit en heeft dan ook als vanzelfsprekend samenhang met het bestemmingsplan, omgevingsvisie en andere regelingen, zoals het reclame- en uitstallingenbeleid en pve openbare ruimte Deventer. Met name de samenhang van het BKP met het bestemmingsplan en de daarbij behorende historisch ruimtelijke waarderingskaart met beschermingsniveaus is/was voor vele geïnterviewden een blinde vlek (zie hieronder).



Historisch ruimtelijke waarderingskaart uit toelichting bestemmingsplan

In het kader van de nieuwe Omgevingswet zal in de toekomst het beleid met betrekking tot de beeldkwaliteit in afstemming met andere beleidsonderdelen in het Omgevingsplan moeten worden opgenomen. Bij vrijwel alle geïnterviewden kwam de vraag bovendien wat dit betekent voor het actualiseren van het huidige BKP (wel of niet al anticiperen).

Bij enkele geïnterviewden bestaat de indruk dat het BKP op veel meer aspecten betrekking heeft dan alleen de beeldkwaliteit. Dit komt o.a. doordat zij bij het proces van de omgevingsvergunningaanvraag de toetsing door de PAR ervaren als het gremium waar een eerste brede belangenafweging plaats vindt.

De presentatie/layout van het BKP kan volgens de geïnterviewden eigentijdser, korter en meer beeldend. De belangrijkste vragen en aandachtspunten hierbij zijn:

- Er wordt in het huidige BKP relatief veel negatief omschreven in de zin van dingen die niet mogen. Het Beeldkwaliteitsplan zou vooral positief moeten formuleren en daarmee stimuleren in plaats van verbieden;
- Het is relatief veel tekst, zeker het begin. Hoe meer concrete uitgangspunten en voorbeelden, hoe sneller en beter de strekking overkomt;
- Vindbaarheid van onderwerpen wordt als problematisch ervaren. Dit vraagt wellicht een andere opzet/indeling van het BKP;
- Het bij het BKP behorende stratenboek met kaarten van de gevelwanden heeft dat dat met de tegenwoordige digitale hulpmiddelen nog een meerwaarde.

Daarnaast is de vraag op tafel gelegd of het BKP überhaupt nog in een boekje moet worden vormgegeven. Ofwel moet het vooruitlopend op de integratie van het BKP in het Omgevingsplan en vanuit gebruiksvriendelijkheid niet nu al in een digitaal systeem worden omgezet, waarbij bijvoorbeeld het zoeken op adres mogelijk wordt. Aan de andere kant vinden andere geïnterviewden een separaat document prettig in gebruik.


Hoofdlijn bijstelling Beeldkwaliteitsplan

o.b.v. interviews, 31 oktober 2019

Onderwerp	Opgave	Voorstel
Opzet	De opzet van het BKP duidelijker maken. Zodat onderwerpen beter vindbaar zijn en het beter aansluit bij het gebruik.	<p>Het BKP krijgt een opzet in twee delen: een visie-deel (oude hoofdstuk 1) en een meer handboekachtig-deel (oude hoofdstukken 2-5). Het visie deel duidt de hoofdlijnen van de beeldkwaliteit aan. Professionals kunnen hiermee het gesprek met elkaar aangaan over de gewenste beeldkwaliteit.</p> <p>Het visie-deel geeft onder andere aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wat de betekenis is van beeldkwaliteit/ruimtelijke kwaliteit voor het bredere belang van de binnenstad (economisch, toeristisch, woonkwaliteit, etc.); - Wat is het doel van het BKP, wat de ambities en algemene uitgangspunten zijn; - Welke indeling in deelgebieden wordt toegepast en waarom. <p>Het visie-deel is daarmee ook de toelichting voor het handboek-deel.</p> <p>Het handboek-deel geeft meer specifieke waarden, onderverdeeld in een deel openbare ruimte (oude hoofdstuk 2 en 5) en een deel gebouwen (oude hoofdstuk 3 en 4). Voor beide delen bestaat een pragmatische onderverdeling op thema's/onderwerpen.</p>
Inhoud	<p><u>Afstemmen ander beleid</u></p> <p>Het Beeldkwaliteitsplan moet afgestemd worden op diverse beleidsdocumenten die na het Beeldkwaliteitsplan zijn opgesteld, zoals:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Terrassenbeleid; 	<p>Uitgangspunten en spelregels vanuit de nieuwe beleidsstukken worden in principe overgenomen, maar wel toegespitst op hun betekenis voor de <u>beeldkwaliteit</u> van het beschermd stadsgezicht. Indien beleid en regelgeving elders is ondergebracht (bijvoorbeeld vastgestelde beleidsnota/APV)</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Reclame- en uitstallingenbeleid; - Kunst in de openbare ruimte; - PVE openbare ruimte Deventer (overlap met handboek straatmeubilair); - Beleid fiets parkeren binnenstad; - Concept Lichtleidraad Binnenstad Deventer; - Toegankelijkheid; - 	<p>kan het BKP zich beperken tot enkele uitgangspunten en een verwijzing.</p> <p>Voor de Concept Lichtleidraad vooral aangeven hoe ermee om te gaan in relatie tot de gewenste beeldkwaliteit in het beschermd stadsgezicht. Dit vraagt nog om de nodige uitwerking en afstemming met het vigerende aan- en verlichtingsbeleid.</p> <p>De openbare ruimte en de entree tot gebouwen moet voor iedere gebruiker toegankelijk zijn. Uitgangspunt is dat dit te realiseren moet zijn met de spelregels voor de standaardinrichting van de openbare ruimte in de verschillende deelgebieden. In het geval dit niet mogelijk blijkt te zijn is een 'lokale' oplossing mogelijk (zoals tegels voor slechtienden).</p>
Inhoud	<p><u>Nieuwe elementen en materialen</u></p> <p>Sinds het vaststellen van het Beeldkwaliteitsplan zijn er nieuwe materialen en inrichtingselementen verschenen. Het Beeldkwaliteitsplan dient aangevuld te worden op onder meer:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kunststof materialen; - Watelementen in de openbare ruimte; - Wegbewijzing; - Digitale informatiesystemen; - 	<p>Het Beeldkwaliteitsplan geeft uitgangspunten waar nieuwe materialen en inrichtingselementen aan moeten voldoen (in het hoofdstuk gebouwen en het hoofdstuk openbare ruimte). Daarnaast bestaat een hardheidsclausule, dat vergelijkbare materialen en elementen mogelijk zijn. Geen limitatieve lijst opnemen (te star).</p> <p>De St. Deventer Binnenstadsmanagement is bezig met een nieuwe vormgeving van de bewegwijzing/ straatnaamaanduiding in binnenstad. Zo mogelijk kan het Beeldkwaliteitsplan hierop inspelen.</p>
Inhoud	<p><u>Nieuwe opgaven</u></p> <p>Het Beeldkwaliteitsplan moet aangevuld worden met spelregels voor nieuwe maatschappelijke vraagstukken, zoals:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gezondheid; 	<p>Het Beeldkwaliteitsplan geeft aan op welke plekken kansen voor deze ontwikkelingen bestaan en welke algemene uitgangspunten/criteria er dan van toepassing zijn. Dit is opgenomen in zowel het algemene visie-deel als de delen over de openbare ruimte en gebouwen.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Klimaatadaptatie (groen, water, verharding, etc.); - Energietransitie (zonnepanelen, warmtepompen, etc.); - Natuurinclusief bouwen; - Tijdelijke activiteiten/inrichtingselementen (kerstverlichting, pop-ups, etc.). <p>Ook moeten inhoudelijke omissies aangevuld worden, zoals:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dakenlandschap; - Installaties op daken; - Concrete spelregels inrichting openbare ruimte; - Samenhang straatmeubilair en openbare ruimte. 	
<p>Inhoud</p>	<p><u>Deelgebieden (sferen)</u></p> <p>Het Beeldkwaliteitsplan moet een goede onderverdeling van de middeleeuwse kern in sfeergebieden maken, zodanig dat de inrichting van de openbare ruimte per sfeergebied kan verschillen maar dat dit niet ten koste gaat van de herkenbaarheid van de middeleeuwse kern als geheel.</p>	<p>Het visiedeel onderbouwt de indeling in deelgebieden. Voor de middeleeuwse kern wordt een nadere indeling voorgestaan ten opzichte van het huidige Beeldkwaliteitsplan. Deze nadere indeling is gebaseerd op het gebruik en de beleving van de openbare ruimte en bouwt grotendeels voort op de verschillende sfeergebieden uit de 'Herinrichtingsvisie openbare ruimte Deventer' van B+B (uitzondering immuniteit) en de legenda eenheden uit het concept Omgevingsvisie.</p> <p>Als deelgebieden worden in de actualisatie gehanteerd:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het weidse gebied van de IJssel en het groene gebied van De Worp (niet aangeduid op kaart); - De 19^{de} eeuwse schil met als verbijzondering de Keizerstraat (niet aangeduid op kaart); - De bijzondere pleinen in de middeleeuwse kern: onderscheid Brink, Grote Kerkhof en Boreel (in oranje aangeduid); - Het centrumgebied (aanloopstraten, kernwinkelgebied en dwaalmilieu; in oker aangeduid); - Binnenstedelijke woongebieden: Bergkwartier (licht geel aangeduid).

		
<p>Inhoud</p>	<p><u>Openbare ruimte</u> De uitgangspunten voor de openbare ruimte moeten duidelijker worden aangeduid, voor de binnenstad als geheel en per sfeergebied. Aanvulling is onder andere nodig op: bestrating, verlichting, Keizerstraat als rode loper (Ambitiedocument Coenen & Asselbergs).</p>	<p>Voor het herschrijven en aanvullen wordt gebruik gemaakt van het bestaande hoofdstuk 2, de 'Herinrichtingsvisie openbare ruimte Deventer' van B+B, en nieuw beleid (verlichting, terrassen, etc.).</p> <p>Aanvullend op het visie deel, geeft het deel Openbare Ruimte de spelregels voor de verschillende aspecten (bestrating, licht, straatmeubilair, etc.). Zodoende wordt duidelijk wat van toepassing is in de hele binnenstad (generiek) en wat specifiek is voor bepaalde deelgebieden/sfeergebieden.</p> <p>Hoofdstuk 5 'Handboek straatmeubilair' beperken tot de aspecten van beeldkwaliteit en opnemen in het hoofdstuk openbare ruimte.</p> <p>Voor de herkenbaarheid (winkel)puien niet behandelen in het deel openbare ruimte maar in het deel gebouwen.</p>

		<p>Een voorbeeld hoe een aspect van de openbare ruimte opgenomen kan worden het Beeldkwaliteitsplan, wordt hieronder gegeven.</p> <p><u>Voorbeeld (nog nader uit te werken): Groen in middeleeuwse kern</u></p> <p><i>Generiek</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Toepassen van zoveel mogelijk groen in alle binnenterreinen; - Groen ondersteunt altijd de ruimtelijk-visuele structuur in de middeleeuwse kern (toelichting: dit is leidend, niet bijvoorbeeld een verkeerstechnische overweging/ anti-parkeermaatregel); - Bloembakken worden in beginsel niet toegepast. <p><i>Bijzondere pleinen</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Groenelementen zijn altijd integraal onderdeel van de pleininrichting. <p><i>Centrumgebied</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Bij aanloopstraten bomen als integraal onderdeel van de straat inrichting (Keizerstraat, Nieuwstraat??); - Bij pleinen, voorruimtes etc. zijn bomen en groenvakken (Bijvoorbeeld postkantoor Nieuwstraat??) integraal onderdeel van de openbare ruimte; - Bomen en groenvakken in opsluiting van cortenstaal. <p><i>Binnenstedelijke woongebieden</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Bij pleinen, voorruimtes etc. zijn bomen en groenvakken (Bijvoorbeeld postkantoor Nieuwstraat??) integraal onderdeel van de openbare ruimte;
--	--	---

		<ul style="list-style-type: none"> - Mogelijkheid van geveltuinen in afstemming met gemeente.
Presentatie/vormgeving	Minder tekst, meer beeldende presentatie. Hiermee komt de strekking van het Beeldkwaliteitsplan beter over en zijn onderwerpen beter vindbaar.	<p>Teksten zo herschrijven/inkorten en plaatjes toevoegen dat het voor de geïnteresseerde ondernemer, inwoner, pandeigenaar duidelijk is. De primaire doelgroep van het Beeldkwaliteitsplan zijn professionals betrokken bij ruimtelijke ontwikkelingen in de binnenstad.</p> <p>Er wordt in het BKP relatief veel verboden c.q. negatief omschreven. Dat past eigenlijk niet meer. Het Beeldkwaliteitsplan moet vooral vastleggen welke kwaliteit gewenst is. Dus positief formuleren en met beelden. Geen slechte voorbeelden laten zien. Beelden met een oude en nieuwe verbeterde situatie kunnen de gewenste beeldkwaliteit goed illustreren.</p> <p>De presentatie van het BKP kan nog niet worden afgestemd op het digitale stelsel dat in het kader van de Omgevingswet wordt ontwikkeld (zie ook hierna samenhang Omgevingswet). Wel kan al rekening worden gehouden met een digitale opzet in de vorm van korte tekstblokken, verwijzwoorden, etc.</p>
Samenhang met overig beleid	Inzichtelijk maken wat de betekenis van het BKP is in het totale ruimtelijke beleid & regelgeving.	<p>In het begin van het Beeldkwaliteitsplan een paragraaf opnemen met de (beleidsmatige) betekenis van het BKP en het gebruik bij ontwerp en in afwegingen.</p> <p>De samenhang met andere beleidsvelden/aspecten duidelijk maken, zoals het bestemmingsplan, het terrassenbeleid en het reclame- en uitstallingenbeleid.</p>
Toekomstige samenhang met Omgevingswet	Op 1 januari 2021 treden de eerste delen van de Omgevingswet in werking. Dit is voor verschillende onderdelen van de beeldkwaliteit van de binnenstad van	Bestaande instrumenten blijven van toepassing tot het moment dat de nieuwe instrumenten gebruiksklaar zijn. Gemeenten

	<p>belang: procedures en bevoegdheden, het stelsel van ruimtelijk beleid in Deventer en de informatie voorziening (digitaal stelsel).</p>	<p>hebben tot 2029 de tijd om de stelselwijziging door te voeren die samenhangt met het omgevingsplan.</p> <p>Een geactualiseerd BKP dient in ieder geval tot de invoering van het omgevingsplan Deventer te werken. Bij het opstellen van het BKP wordt rekening gehouden met de opzet van Omgevingsvisie en Omgevingsplan zoals nu bekend. Zo kunnen gebiedsbeschrijvingen uit hoofdstuk 1, een rol spelen bij de omgevingswaarden zoals in de Omgevingswet genoemd. Het daadwerkelijk samenbrengen van beleid en informatievoorziening geschiedt bij de invoering van het Omgevingsplan Deventer en het digitale stelsel voor Deventer.</p>
<p>Werkwijze</p>	<p>De advisering door de Planadviesraad is thans geregeld in de verordening planadviesraad van de gemeente Deventer. Conform de Omgevingswet stellen gemeenten voor advisering bij vergunningplicht voor rijksmonumenten en naar verwachting ook in beschermde stads- en dorpsgezichten (instructieregel) een gemeentelijke commissie in. Voor de werkwijze en het takenpakket (behalve het minimaal bepaalde in de Omgevingswet) van een gemeentelijke commissie zijn keuzes te maken door het gemeentebestuur.</p>	<p>Het betrekken van beeldkwaliteit en ruimtelijk erfgoed is onderdeel van een bredere afweging op het gebied van de fysieke leefomgeving. De samenhang hierin is de kern van de Omgevingswet. Ook de manier waarop ruimtelijke ontwikkelingen begeleid worden (bijvoorbeeld: “ja, mits”) is bepalend voor de werkwijze en het takenpakket van deze gemeentelijke commissie. Een keuze hierin is bij invoering van het Omgevingsplan en de onderliggende integrale werkwijzen aan de orde. Bij het actualiseren van het BKP voor de Binnenstad wordt geen keuze gemaakt in het takenpakket of de werkwijze van zo’n gemeentelijke commissie. De huidige verordening planadviesraad is leidend.</p>